

Koszt państwa!

Środowy „Kurjer Warszawski” zamieszcza doskonały artykuł M. Lempickiego który, w całości podajemy.

Hasło: „Życ i bogacie się kosztem państwa” rozbrzmiewa dziś po całej Polsce i w sposób jawny, czy też mniej lub więcej zaniaskowany, stał się zasadą przewodnią życia gospodarczego chwili obecnej.

Zjawisko nienormalne, ze wszech miar niezdrowe, a groźne w swych daleko sięgających następstwach społecznej i ekonomicznej natury, — jest smutnym dziedzictwem rosyjskich zwyczajów, rosyjskiego układu stosunków i tej psychologii rosyjskiej, która, poza naszą świadomością, w naszej umysłowości głębokie korzenie zapuściła. W Rosji całe życie społeczne koło maszyny rządzącej się obracało; ponad masą bierną, która wyłącznie przedstawiała siłę roboczą (chłop i robotnik) istniały tylko dwie klasy społeczne: urzędnicy państwowi rozmaitego rodzaju („czy nowi i cy-służbytoje sostołwie”) i rozmaitego rodzaju handlowcy, przemysłowcy i kupcy, których, według rosyjskiej terminologii, można by ochrzcić jednym mianem: „p r y k a z c z y c y”; pierwsi bezpośrednio żyli kosztem państwa, drudzy, wspólnie z „czynownikami” rząd oszukiwali i w rzeczywistości również żyli i bogacili się kosztem państwa. Wiadomo bowiem, że przemysł rosyjski prawie całkowicie na potrzeby rządowych instytucji pracował; stosunek zaś do rządu określało charakterystyczne przysłowie rosyjskie „k a z n a n i e u b o g a j a w d o w a, j e j a n i e o g r a b i s z” — to znaczy: skarb jest niewyczerpane bogaty, można z niego ciągnąć zyski bez końca. Rząd bolszewicki nie tylko nie zmienił dawnego systemu, lecz przeciwnie, doprowadził go do absurdu; co jeszcze było w rękach prywatnych, wszystko zostało upaństwowione: przemysł, handel, rolnictwo i wszyscy zostali urzędnikami państwowymi; widzimy też, do jakich wyników system ten Rosję doprowadził.

Coś podobnego zaczyna się dzieć i u nas: liczba urzędników państwowych, pomimo nawoływań, jest wciąż zbyt wielka, dostawy rządowe stają się podstawą naszego przemysłu. Są to początki, ale kierunek już wyraźnie się zarysował; sprawa też jest zbyt ważna, aby pomijać ją milczeniem.

Według urzędowych danych, faktyczna liczba funkcjonariuszów państwowych rozmaitych stopni wynosiła:

w styczniu 1921 r.	— 341.254,
w grudniu „	— 353.474,
w styczniu 1922 r.	— 374.890,
w grudniu „	— 390.895,

podczas dyskusji sejmowej d. 25 lipca wymieniono cyfrę 680.000.

Zastępuje przytem na uwagę okoliczność, że nigdzie nie ujawnia się tendencja do zredukowania; przeciwnie, preliminarze budżetowe zawsze projektują jeszcze większą liczbę urzędników, niż jest faktycznie; tak np. na r. 1921 preliminowano 403.419 (było średnio 347.364), na r. 1922—436.946 (było średnio 382.892). Liczba preliminowana na r. 1922 wynosiła w Polsce 16,69 pracowników państwowych na 1.000 mieszkańców, gdy tymczasem, według budżetów na ten sam rok, stanowiła: we Francji—11,69, w Czechosłowacji—7,58, a w dawnej Austrii, z jej rozwiniętym biurokratyzmem, w r. 1914-5 tylko 6,04 urzędników na 1.000 mieszkańców.

Ta liczna rzesza urzędników żyje kosztem państwa i skarb ponosi wydatek ponad swe siły; w styczniu r. b. wydatek ten wynosił 168 miliardów marek; w sierpniu ma wynosić 1.250 miliardów. Niejeden z urzędników, poza jawną pensją („poborami”), wyyskuje w ten lub inny sposób swe urzędowe stanowisko i, oczywiście, zwiększa swe dochody, również kosztem państwa; pamięta przy tem trzeba, że granica między pozornie zupełnie legalnym wykorzystaniem stanowiska, a zwyczajnym nadużyciem, jest bardzo delikatna, często dla przeciętnego człowieka nawet nieuchwytna i dlatego bywa łatwo przekraczana.

Charakterystyczną cechą służby państwowej jest to, że każdy funkcjonariusz, zaczynając od najniższych i kończąc na najwyższych stopniach hierarchii urzędniczej, żąda i otrzymuje, odpowiednio do swych potrzeb, „minimum egzystencji”, albo i więcej, niezależnie od wydajności swej pracy; ze wzrostem drożyzny, naturalnie, żądania wzrastają i płace urzędnicze się podnoszą. Drożyzna jednak prześciga „dodatki drożyzniane”, które, zanim się je wypłaci, już są na rynku zdyskontowane i w ostatecznym wyniku, jak dotychczas, rząd nie nadąża z drukowaniem banknotów dla rozdawania swym pracownikom; błędne koło trwa w dalszym ciągu i nic jeszcze skutecznego nie zrobiono, aby wyjść z niego, bo przecież nie jest wyjściem automatycznie nieuniknione podnoszenie płac urzędniczych i w tym celu drukowanie nowych miliardów.

Jak wielkie i w jakiej mierze opłacone kosztem państwa są zyski rozmaitych osób i spółek, pozostających w stosunkach handlowych z rządem — na to statystycznych danych niema. Widzimy tylko, że ciągle powstają wielkie fortuny, mające swe źródło w dostawach dla instytucji rządowych; wiemy, że przy pomocy rządu powstały rozmaite fabryki, dla pokrycia potrzeb państwa, i ciągle nowych subsydjów od rządu wymagają; słyszymy o wykrytych nadużyciach, przy których rząd stracił miliony czy miliardy, o rozmaitych aferach: leśnych, jajczanych, kartoflanych i innych, które wielkie straty państwu, wielkie zyski aферystom, przynoszą; dowiadujemy się, że rozmaite operacje rządowe, jak to zakupy zagraniczne dla wojska, kolei, aprowizacji, odżywianie i dożywianie dzieci, opieka nad emigrantami i reemigrantami, w wielu razach były zerowiskiem dla aферystów, którzy, kosztem państwa, stawali się „n o u v e a u x r i c h e s”. Zresztą mamy przed oczami fakt wymowny: skarb jest pusty, deficyty są przerażające i ciągle się zwiększają, długi zagraniczne nieopłacone i wskutek spadku polskiej marki rosną do liczb zawrotnych, a tymczasem, na ogół, społeczeństwo jest zasobne, a niektóre jego odłamy wprost opływają w dostatkach.

Taki nienormalny stan rzeczy wiecznie trwać nie może, gdyż kryje w sobie zarodki katastrofy; pozorny dobrobyt społeczeństwa może pęknąć, jak bańka mydlana, a statek państwowy — utonąć; z nim utoniemy wszyscy: bogaci i biedni, winni i niewinni. Przykład Rosji poucza i trwoga przejmuje; ludzi się nie powinniśmy; są, prawda, wielkie różnice między duszą rosyjską a polską, ale też w sytuacji obecnej jest dużo analogji: pod względem obywatelskości, nia pieniądza np. już niedaleko od Rosji stoimy. Niebezpieczeństwo wisi nad nami; jak je odwrócić?

Spółeczeństwo powinno zreformować swój obecny stosunek do państwa; nie

wolno, na sposób azjatycko-rosyjski, żądać i oczekiwać od rządu wszelkich dobrodziejstw i stawiać sobie za cel życie i bogacie się kosztem państwa. Przemysł i wogóle wytwórczość krajowa nie o samych tylko zyskowych dostawach rządowych myśleć powinny, lecz przedewszystkiem o zaspokojeniu rynków wewnętrznych i rozwinięciu eksportu zagranicznego. Trwały dobrobyt społeczeństwa, a tem samem siła ekonomiczna i polityczna państwa, wypłynąć mogą tylko z intensywnej i produkcyjnej pracy obywateli, prowadzonej pod hasłem uczciwej i wzajemnej wymiany wszelkich usług i świadczeń.

Z państw Nadbałtyckich.

Stosunki międzynarodowe Estonji.

RYGA. Minister Spraw Zagranicznych Estonji p. Akkel udzielił prasie następujących uwag o stosunkach estońsko-rosyjskich. Omawiając międzynarodowe położenie Estonji, minister oświadczył: Estonja odczuwa już grunt pod nogami, daleką jest jednak od całkowitego bezpieczeństwa. Położenie geograficzne państwa i jego historia wymaga stałej czujności. Słabość nasza mogłaby wywołać odwagę u naszych wrogów. W celu przeciwdziałania zewnętrznemu niebezpieczeństwu nam wypada nawiązywać stosunki i zawierać sojusze z tymi, z którymi łączy nas wspólne niebezpieczeństwo, t. z sąsiednimi państwami. Na specjalną uwagę zasługuje Rosja. My zmierzamy ku temu, ażeby dobrze ułożyć sobie stosunki z naszym wschodnim sąsiadem. Mimo starań i najlepszych chęci nieraz spotykaliśmy się, trudnościami, dotąd jednak szczęśliwie kończyły się konflikty i jest nadzieja, że sąsiad nasz w przyszłości więcej będzie się przytrzymywał międzynarodowych układów. Zmierzamy ku temu, by Estonja, która wskutek geograficznego swego położenia jest jakby zajazdem przy wielkiej drodze, jednako gościnną była dla wszystkich. Z Rosją wiąże nas interesy gospodarcze, rozwój których staje się dla nas kwestją pierwszorzędnej wagi.

Co do Litwy p. Akkel powiedział co następuje: „Litwa bezsprzecznie należy do państw bałtyckich i pominąć ją przy zespalaniu się tych państw niepodobna. Litwę jednak denerwuje sprawa wileńska, a Estonja w żadnym wypadku pośredniczyć w rozwiązaniu tej sprawy nie może. Rozpowszechniane wiadomości o rzekomych tajnym układzie pomiędzy Litwą, Estonją i Litwą są całkowicie zmyśnione”. (WILBI.)

Delegacja Litwy Kow. na międzynarodową konferencją w Genewie.

KOWNO. Delegacja litewska na 11 międzynarodową konferencję Czerwonego Krzyża składa się z pp. Joninasa, jako delegata rządu, i d. Szlupasa, jako delegata Litewskiego Czerwonego Krzyża. (WILBI.)

Przybycie angielskich gości do Kowna.

KOWNO. Wycieczka członków angielskiego parlamentu po zwiedzeniu Litwy i Estonji przybyła w liczbie 6 osób na Litwę kowieńską. Rząd litewski usilnie się stara o jaknajlepsze przedstawienie stosunków państwowych swym angielskim gościom, którzy, jak oświadczyli sami, przybyli jedynie w celu zapoznania się ze stosunkami panującymi na Bałtyku. (WILBI.)

A jednak — słuszość była po stronie mojej!

Niezaprzeczanym tego dowodem była Sylwa, z olbrzymim talentem grana przez p. Gistaedt.

Ujrzelismy tu nie rolę wdzięczną dla „divy” operetkowej, lecz człowieka, przeżywającego całą rozmiarowość uczuć radosnych i bolesnych. Wyrazistość całej mimiki — nierówna, a najzupełniej wolna od umiarkowanej gry, nieraz nadto sztucznej i zmanierowanej u wielu innych artystek, sprawia wrażenie, nie dające się, chyba, nigdy zapomnieć. Niepospolita artystka wskazała nowe drogi, zupełnie różne od znanego szablonu operetkowego, nadając formy rzeczywiste marzeniom kreślącego te wyrazy, a że trafiła tem zdobyć wdzięczność ogólną, świadczą najwymowniej: niezwykły entuzjazm i owacje, zgótowane artystce przez publiczność, która wielokrotnie objawiała w międzyaktach swój szczerzy zachwyt, chociaż prawie wyłącznie postugiwane się artystki niezrozumiałym językiem szwedzkim, ogromnie utrudniało nawiązanie łączności duchowej między sceną i widownią.

Po raz pierwszy widzieliśmy p. Kozłowskiego w roli hrabiego Boniego. Bardzo się artyście dobrze udało uwydatnić niefrasołbiwą wesołość z gruntu poczołowego lekkoducha i nadać jej postaci niezbędny wytworność. Gdyby sympatyczny artysta posiadał jeszcze dźwięczniejszy głos, nie mielibyśmy

Eksport i Import Litwy.

RYGA. Eksport Litwy w pierwszym kwartale bież. roku wynosił w sumie 27.601.000 latów, import 37.134.000 latów pasywa zatem wynoszą 9% miliona latów. Litwa zajmuje dziesiąte miejsce w eksporcie Litwy. (WILBI.)

Litwa kowieńska pospiesznie szykuje budżet.

KOWNO. Gabinet ministrów przyjął już w pierwszym czytaniu preliminarz na rok przyszły dla sejm, prezydenta republiki, gabinetu ministrów i ministra do spraw białoruskich. (WILBI.)

Przedstawiciel Czechosłowacji na Litwie kowieńskiej.

KOWNO. Na wystawę kowieńską przybył przedstawiciel Ministerstwa Spraw Zagranicznych Czechosłowacji p. Fiszmeister.

Zakłady naukowe w obwodzie Kłajpedy.

KŁAJPEDA. W obwodzie Kłajpedzkim istnieją następujące zakłady naukowe: Koedukacyjne seminarjum nauczycielskie państwowe gimnazjum, 2 szkoły miejskie, gimnazjum żeńskie i 1 liceum. Szkół niższych w obwodzie Kłajpedzkim istnieje 220 (z tego 130 jednoklasowych i 90 dwuklasowych.) Wszystkie te szkoły prowadzone są w języku niemieckim i tylko w ostatnich czasach wprowadzony został język litewski. Litwinizowanie szkół postępuje jednak ogromnie opale z powodu ogromnego braku nauczycieli. (WILBI.)

Ułatwienie komunikacji między Litwą a Lotwą.

KOWNO. W celu ułatwienia komunikacji z Litwą rząd lotewski zniósł w Prekulach kontrolę osób jadących z Libawy. (WILBI.)

Wiadomości Agencyjne.

— Rumuński prezes Rady Ministrów Bratianu odwiedził prezydenta Massaryka. poczem odjechał z powrotem do Rumunii.

— Rząd jugosłowiański zawiadomił rząd włoski, iż zamierza zwrócić się do prezydenta konferencji Helweckiej o arbitraż w sprawie Rjeki.

— W piątek obchodzono we Francji podwójną uroczystość: urodzin Lafayette'a i zwycięstwa nad Marną.

— Ambasador angielski w Berlinie Daberon ze względu na krytyczną sytuację Niemiec postanowił odłożyć swój urlop i wyjazd do Anglii.

— W bieżącym miesiącu odbędą się w gubernji Smoleńskiej wielkie manewry armji sowieckiej w obecności Trockiego i Kamieniewa.

— Rewolucyjny Komitet Republiki Dalekiego Wschodu postanowił przenieść wszystkie centralne instytucje z Czyty do Chabarowska.

— Prezydium W. C. i. K. zezwolił na przyjęcie obywatelstwa ukraińskiego przez emigrantów pragnących powrócić do Ojczyzny.

— Donoszą, iż słynny klasztor na wyspach sołowieckich na Białym Morzu spotonął doszcz. tnie. Klasztor ów był zbudowany przez Iwana Groznego i posiadał wiele zabytków historycznych.

— Według urzędowych danych rosyjskich, w ciągu pierwszych 7-miu miesięcy r. b. zamknięto w Rosji sowieckiej 60 cerkwi, 2 klasztorzy i 14 domów modlitwy.

Z muzyki.

Dalsze występy p. Elny Gistaedt.

Prawdziwie ładna operetka „Księżniczka Czardasza”, która się udała bardzo szczególnie Kalmanowi i niewątpliwie jest najlepszym jego dziełem, została wznowiona dla znakomitego gościa naszego teatru operetkowego, w teatrze Wielkim, gdzie tymczasem — z powodów klimatycznych — jeszcze się dogrywa do końca sezon teatru Letniego. Jużśmy niejednokrotnie mieli sposobność, w tym sezonie nawet, informować naszych czytelników o tej słynnej operetce i jej wykonaniu na scenie tutejszej, więc możemy się ograniczyć na omówieniu tylko zmian w obsadzie.

Z wielkim zaciekawieniem oczekiwaliśmy występu p. Gistaedt w roli Sylwy, o której wykonaniu dochodziły, ze źródeł bardzo kompetentnych, wieści jaknajpochlebniejsze. Powiedzmy bez zastrzeżeń: rzeczywistość przeszła wszelkie oczekiwania. Jeżeli p. Gistaedt — jako śpiewaczka — stanęła na wysokości osiągniętej przez inne najlepsze wykonawczynie tej partji, to jako artystka sceniczna wykazała tak niepospolitą indywidualność, w ujęciu i w przeprowadzeniu swej roli, żeśmy z podziwu tak bogatej skali jej talentu wyjść nie mogli. Trudno było nawet uwierzyć, że filuternego urwisa „Nitouche” i tak zupeł-

nie odmienną „Sylwę” odtwarzała też sama artystka. Jest to prawdziwy talent „z Bożej łaski”, czego żadne studjum i żadne doświadczenie zawodowe nie zdoła zastąpić.

Od czasów nierównanej w swej ciętości satyrycznej operetki parodystycznej Offenbacha, przez wszystkie okresy rozwojowe twórczości operetkowej, wykształcił się nowy typ operetki realistycznej, opartej na większym prawdopodobieństwie życiowym treści — bardzo trafnie nazywanej po niemiecku „Wirklichkeits — Operette”. Zupełnie zapoznając ten proces ewolucyjny, wykonanie operetek — w większości wypadków — nie wznosi się ponad konwencjonalność i efekciarstwo zewnętrzne. Cała pomysłowość skierowana w stronę: tualet, dekoracji, najzawilższych ewolucji tanecznych, wreszcie komicznych przeszarżowanego, często dość wątpliwej wartości. Rzadko daje się widzieć uwydatnienie jakiejś cechy prawdziwie ludzkiej w tych lalkach i karykaturalnych postaciach operetkowych.

W życiu, tragiczne i komiczne idzie wciąż jednocześnie splatając się. Ze względu na to oddawna już autor tego artykułu odczuwał potrzebę pogłębienia duchowego w otwarzaniu roli w operetkach realistycznych i niejednokrotnie rozmawiał o tem z ludźmi takowymi. Najczęściej uważano taki pogląd za sprzeczny z pojęciami o operetce, lub za idealizm utopijny...

nic więcej do życzenia wobec tak trafnie wykonanej roli.

Doroczny konkurs orkiestr wojskowych okr. korpusu III.

W niedziele odbył się w ogrodzie po-Bernardyńskim popis konkursowy, dla rozstrzygnięcia: — której z 5 orkiestr, przeznaczonych do ostatecznego współzawodnictwa wręczyć jedyny dyplom honorowy, wraz ze srebrnym żetonem dla jej kierownika? Po bardzo drobiazgowym omówieniu wszystkich zalet i wad, jakie się uwydatniły w wykonaniu programu, grono osób, zaproszonych do wyrokowania, postanowiło jednogłośnie: przysądzić oriestrze 85 p. p. (kapelmistrz M. Salnicki) jedyną nagrodę, a ze względu na znaczne zalety artystyczne trębaczy 13 p. ulanów (kapelmistrz: Edward Ejsymont) zwrócić się do Dowództwa Korpusu z prośbą o wyróżnienie tego zespołu.

Uważać to należy za objaw wielce pocieszający, że sędziowie mieli niemałe trudności w decyzji z powodu prawie równomierności produkcji wszystkich konkurentów; nawet najsubtelniejsze różnice (np. chwilami niezupełnie trafne tempo) trzeba było brać pod uwagę, dla sfornuowania wyroku ostatecznego.

Michał Józefowicz.

Akcja ratunkowa w Japonii.

Po ogłoszeniu w Tokio stanu oblężenia i objęciu komendy przez gen. Fukada przywrócono wkrótce porządek. Osoby schwytane na pładowaniu są natychmiast rozstrzeliwane.

Zapasy żywności nadchodzą z różnych stron.

W mieście panuje spokój. Marynarze usuwają gruzy. Gmachów ambasad i posterstw strzegą posterunki wojskowe.

Dotąd 135 tys. mieszkańców stolicy jest bez dachu nad głową.

Kolonia francuska w Tokio ocalała, również ocalali wszyscy urzędnicy za wyjątkiem konsula francuskiego w Yokohamie. Ambasada jest napół spalona.

Krażą pogłoski o pojawieniu się w Jokohamie epidemii cholery.

Według danych japońskiego ministerstwa spraw wewnętrznych, które ogłosiło pierwsze sprawozdanie urzędowe o katastrofie, w Tokio zginęło przeszło 30.000 osób, w Yokohamie—100.000 ilość zabitych w Hondo podają na 200.000 osób. Ilość rannych w Tokio wynosi—100.000.

Podczas trzęsienia ziemi zatoneły dwa wielkie japońskie okręty wojenne.

W rozmaitych dzielnicach wciąż daje się odczuwać lekkie trzęsienie ziemi.

Dnia 1 b. m. do dnia 6 b. m. obserwatorjum w Tokio zanotowało ogółem 1829 wstrząśnień ziemi.

Na całym świecie zbierane są składki na ofiary klęski.

Angielski król Jerzy ofiarował 500 funtów sterlingów, królowa 250 f.—prócz tego napływa wiele ofiar w postaci medykamentów, opatrunków i t. p.

Polska też jak może spieszy z pomocą—ostatnio właśnie Polski Czerwony Krzyż, T-wo polsko-japońskie, Stowarzyszenie lekarzy Polaków i Zjednoczenie Polskich Stowarzyszeń powołało do życia komitet pomocy ofiarom katastrofy w Japonii i ogłosiły odezwę, wzywającą do spełnienia obowiązku humanitarnego wobec klęski ludności japońskiej.

Z Bolszewji.

Walki religijne.

Walka między zwolennikami żywej cerkwi a obozem Tichona ostatnio ogromnie zaostrzyła się. W wielu cerkwiach tarcia walczących z sobą obozów doszły do krwawych bójek, czynnych obrażeń wyższych dostojników, oraz napadu przy użyciu broni. Tak nprz. w Połtawie zwolennicy żywej cerkwi urządzili pochód, który przeciwników zaczął rozpraszać siłą.

Wywiązała się bójka, podczas której ciężko raniono biskupa połtawskiego Teodozjusza. W miejscowości Mirgorod toczyła się zacięta bójka między duchowieństwem ukraińskim a rosyjskim. Księża bo wiem ukraińscy chcieli wygłosić kazanie i odprawić służbę cerkiewną w języku ukraińskim, czemu się sprzeciwiali inni księża w sposób gwałtowny. W rezultacie duchownych ukraińskich siłą wypędzono z cerkwi. W Odesie rozegrano się tarcia i bójki w związku z uroczystością święcenia obrazów i ikon. Zwolenników żywej cerkwi dotkliwie poturbowano. (A. W.)

Wybory do Sowietów.

MOSKWA. 7. IX. 23 (A. W.). W Północnych Okręgach Rosji odbywają się powtórne wybory do Sowietów. Do Sowietów Miejskich przechodzą w większej liczbie komuniści. W Czycie do Sowietów przeszło 80 proc. komunistów. W Wierchnieudzińsku 68 proc. „Lzwiestja” oświadczają, iż trudno ustalić procent komunistów wybranych do Sowietów wiejskich. W każdym razie procent komunistów jest tam znacznie mniejszy niż w miastach. W pow. Barbuzińskim gub. Przybajkałskiej do Sowietów przeszło tylko 13 proc. w gub. Wiatskiej procent jest jeszcze niższy, wynosi bowiem 0,5.

Przymusowa pożyczka złota.

MOSKWA. 7. IX. 23. (A. W.). Rada Komisarzy Ludowych S. S. S. R. zatwierdziła projekt opracowany przez komisariat finansów o przymusowym nabywaniu obligacji złotej pożyczki państwowej przez „zamożne warstwy ludności”. Osoby, płacące podatki ponad pewną ustanowioną normę, będą zmuszone nabywać pożyczkę złotą premijową.

BURO LEŚNE PARCELACYJNE
J. ŁASTOWSKI B. ŚWIĘTORZECKI
Wilno ul. Mickiewicza, (Ś-to Jerska) Nr. 42, m. 5.
Informacje od godz. 9—10 i 5—6 w.
Szacowania leśne, parcelacje majątków ziemsk. wszelkie roboty miernicze: sporządzanie, kopjowanie planów i in.

KRONIKA.

WTOREK

11. Dnia:

Prota i Janka.

Julia.

Imie. N. M. P.

Wsch. słońca o godz. 5 m. 30.

Zach. słońca o godz. 6 m. 30.

WILEŃSKA

— **Podróż inspekcyjna Pana Delegata Rządu.** Dnia 8-go września powrócił z inspekcji powiatów granicznych Wileńskiego, Dziśnieńskiego i Duniłowickiego Delegat Rządu p. W. Roman. Inspekcja, trwająca 8 dni, poświęcona była sprawom bezpieczeństwa publicznego i strzeżenia granic, objęta przedewszystkiem pogranicze polsko-rosyjskie od Wilejki poprzez Radoszkowice—Chocienicy—Ilję—Dolhinów—Budstaw—Dokszycy—Przeoroki—Zahacie—Kotowice do Głębockiego. W poszczególnych miejscowościach granicznych Delegat Rządu dokonał inspekcji placówek Straży Granicznej, tak wojskowej jak i policyjnej, odbył konferencje ze starostami i komendantami policji i straży granicznej, mające na celu udoskonalenie służby bez- ieczeństwa przez wzmocnienie strzeżenia granicy, agenszczenia sieci łączności, liczebne zasilenie policji i oczyszczenie terenu pasa granicznego dla odpowiedniego patrolowania linii granicznej i radykalnego uniemożliwienia napadów bandyckich Delegat Rządu na miejscu inspekcji wydał zarządzenia w kierunku sanacji stanu bezpieczeństwa. W Wilejce powiatowej Delegat Rządu obecny był na uroczystym pogrzebie ofiary bandyckiego napadu na Olechnowice, komendanta posterunku Brzozowskiego, wygłaszając odpowiednie przemówienie, poświęcone pamięci tragicznie zmarłego, jako stróża bezpieczeństwa publicznego i zdobytych wolności. W drodze powrotnej przez Łasice—Duniłowice—Postawy—Hoduciszki—Komaje—Kobylnik—Konstantynów i Michaliszki, Delegat Rządu dokonał inspekcji urzędów gminnych i posterunków policji państwowej. (A. W.)

— **Wycieczka Bułgarów.** W dniu dzisiejszym w murach naszego miasta witać będziemy przedstawicieli narodu bułgarskiego, w osobie członków związku nauczycielskiego, przedstawicieli nauki, palestry i prasy. Bułgarzy są narodem pokrewnym nam rasowo, a historia uczyniła z nich młodszymi jakgdyby naszych krewnych. Specjalnie przyjemnie witać nam gości bułgarskich, po zwolnieniu państwa bułgarskiego z chłopskiego jarzma Sтамбульńskiego, po odzyskaniu przez inteligencję bułgarską prawa do życia i do przywilei wyższości społecznej, której jej tam zaprzeczano, podobnie jak nam obecnie. Miejmy nadzieję, że naród bułgarski, po niedawnych wstrząsaniach, czeka pod panowaniem króla Borysa I-ego los narodu szczęśliwego i wolnego.

Program przyjęcia gości bułgarskich.

- Wtorek, dnia 11 września 1923 roku.
- 9-g Przyjazd. Powitanie Prezydenta i miasta.
  - 10 „ Zbiórka na dziedzińcu Piotra Skarżi (Uniwersytet).
  - 11 „ Powitanie gości w auli kolumnowej i wiedzienie Uniwersytetu im. Stefana Batorego.
  - 13 „ Śniadanie w restauracji hotelu „Bristol“.
  - 15 „—17 Zwiedzanie miasta.
  - 19 „ Obiad w restauracji hotelu „Bristol“.
  - 21 „ Raut w salach hotelu „Bristol“.
- Środa, dnia 12 września 1923 r.
- 9-h 30. Zbiórka na placu Orzeszkowej. Zwiedzanie Doświadczalni szkolnej przyrodniczej oraz gimnazjów.
  - 11 „ 30 Zbiórka dla wszystkich grup na placu Orzeszkowej i dalsze zwiedzanie miasta (kościół św. Piotra i Pawła na Antokolu).
  - 14 „—17 Przerwa.
  - 17 „—19 Zbiórka na placu Orzeszkowej i zwiedzanie Towarzystwa Przyjaciół Nauk (Muzeum).
  - 0 „ 15 Odjazd.

— **Kaplica Ostrobramska** Z największym smutkiem musimy poruszyć drażliwą sprawę. Oto kaplica Ostrobramska, największa świętość katolickiego i polskiego Wilna, jest zupełnie zaniedbywana pod względem czystości. Wszędzie widać skutki niedbalstwa niższej służby kościelnej, niestarte pajęczyny, niewymięcone podłogi. Robi to ogromnie przygnębiające wrażenie zarówno na Wilnian, jak na wycieczki zamiejscowe, a zwłaszcza cudzoziemców. Musimy wyznać, że do napisania notatki niniejszej skłonił nas jeden cudzoziemiec, ksiądz katolicki.

— **Osobiste Dyrektora Wileńskiej Izby Skarbowej Pan Jan Malecki** powrócił do Wilna z urlopu wypoczynkowego i przyjmuje interesantów, jak zwykle od godziny 12-ej do 2-ej.

— **Podziękowanie.** Panu Władysławowi Sokołowskiemu za złożone 100.000 mkp. na cele oświatowe Koła Polskiej Macierzy Szkolnej im. T. Kościuszki Zarząd składa serdeczne Bóg Zapłać.

— **Nowe agencje pocztowe.** Z dniem 27 sierpnia r. b. została uruchomiona agencja pocztowa Czemy w pow. Stonimskim. W tym że powiecie z dn. 2-go b. m. została uruchomiona agencja pocztowa Jeziernica. (A. W.)

TEATR I MUZYKA.

— **Teatr Polski.** Dziś po raz drugi komedia Verneilla p. t. „Kochanek od serca” bawić będzie swym humorom i koncertową grą p. Krzywickiej, Tatarwickiej (reżyser) i Daszewskiego. Następną i ostatnią sztuką letniego sezonu będzie arcywesoła farsa „300 dni” w reżyserji p. Tatarwickiej.

W przygotowaniu „Irydjon” Krasieńskiego, która to sztuka otworzy sezon zimowy teatru Polskiego.

— **Teatr Wielki na Pohulance.** Dziś premiera najnowszej operetki Gilberta pt. „Księżniczka Olala” z udziałem znakomitej p. Gisttedt, która operetkę tą w całości gra i śpiewa po polsku. Jest to ostatnia sztuka z udziałem uroczej primadonny.

Wkrótce nastąpi uroczyste otwarcie sezonu operowego. Dany będzie „Straszny Dwór”, opera Moniuszki.

Bilety do teatru Wielkiego nabywać można wcześniej w kasie zamówień od godz. 11-1 pp. od 3 pp. w kasie teatru Wielkiego.

— **Teatry w przyszłym sezonie.** Sprawy teatralne obecnie zostały już ostatecznie załatwione. A więc zostało przyznane na prowadzenie teatrów wysokie subsydjum, które pozwoli p. dyrektorowi Rychłowskiemu postawić je na należytych poziomach artystycznych. Koncesja udzielona p. Rychłowskiemu przewiduje szereg zastrzeżeń, a mianowicie: teatry śpiewne, opera i operetka winny mieć kierownika muzycznego literackiego, teatr zaś komedjowo dramatyczny również kierownika literackiego. Na pierwsze miejsce upatrzone jest, znany krytyk muzyczny P. Józefowicz który przyjął, jak się dowiadujemy, zaofiarowane mu stanowisko. Co do kierownika literackiego teatru komedjowo dramatycznego, to jeszcze sprawa ta nie została załatwiona. Niezależnie od tego nadzór nad repertuarem obu teatrów będzie sprawował specjalnie powołana komisja, pod przewodnictwem kierownika oddziału sztuki, a złożona z osób fachowych. Dyrekcja teatrów będzie przedkładała co miesiąc program repertuaru, jaki zamierza wystawić, do zatwierdzenia przez powyższą komisję. W nadchodzącym sezonie odegrany zostanie cykl przedstawień dla młodzieży, przeważnie z dziedziny twórczości rodzinnej jak również dzieła klasyków. Koncesja również przewiduje, że w nadchodzącym sezonie w teatrze wielkim na Pohulance musi się odbyć 6—8 koncertów symfonicznych, z ewentualnym udziałem solistów. Ponieważ sprawa subsydjum, która uzależniała ułożenie planu prowadzenia teatrów, repertuaru i t. d. została już załatwiona, obecnie opracowywane są szczegóły jak przyszłego repertuaru, rozkładu przedstawień i t. d. Otwarcie sezonu nastąpi w sobotę 15 b. m. operą Moniuszki „Straszny Dwór”. (A. W.)

KRADZIEŻE I WYPADKI

— **Niedoszły samobójca.** Dn. 10 b. m. na górze Zamkowej w celu pozbowienia się życia wyrzucił z rewolweru przetrzebił sobie klatkę piersiową wachmiistrz 4-go plutonu żandarmerji z Mołodeczna 34 letni Jan Milisizuk wzywany na miejsce wypadku lekarz pogotowia po udzieleniu pierwszej pomocy odwiózł desperatę w stanie ciężkim do szpitala wojskowego na Antokolu. Przyczyna samobójstwa — melancholija.

— **Skutki swawoli.** Dn. 9 b. m. spadł z dachu z piętrowego domu 9 letni Jan Waliszas (Kalwaryjska 139) łamiąc sobie rękę oraz obojczyk. Lekarz pogotowia udzielił pierwszej pomocy.

— **Napad na gościńcu.** Dn. 8 b. m. na trakcie Połockim pomiędzy Mickunami a Nowowilejką został dokonany napad rabunkowy na przejeżdżających włościan. Jeden z napastników został ujęty.

— **Zabójstwo.** Dn. 7 b. m. we wsi Rondzgm. Niemceńczyńskiej został zabity Antoni Pozuro. Szczegółów narazie brak.

— **Pożar.** Dn. 8 b. m. we wsi Dogi pow Oszmiańskiego wybuchł pożar, podczas którego spłonęły 3 szopy należące do Stanisława i Jana Borysiewiczów. Straty oraz przyczyna pożaru nie wyjaśniona.

— **Ujęcie oszusta.** Policja 3 kom. zatrzymała Szymona Chomiaka, który w hotelu „Bristol” sprzedał Stanisławowi Banelowi (Mickiewicza 19) 100 fałszywych dolarów.

— **Ujęcie złodziei.** Policja 1-go kom. zatrzymała dawno poszukiwanych złodziei kieszonkowych Judela Rierewozkina i Salomona Zaka.

Z CAŁEJ POLSKI

— **Z Uniwersytetu Lubelskiego.** W bieżącym roku akademickim 1923/24 utworzona zostaje na wydziale prawa i nauk społecz. ekonomicznych na Uniwersytecie Lubelskim sekcja ekonomiczna. Studja na sekcji ekonomicznej trwają podobnie jak na równoległe z nią istniejącej sekcji prawnej, cztery lata. Obecnie w roku 1923/24 na sekcji ekonomicznej otwarte zostaną dwa pierwsze lata studjów, obejmujące następujące przedmioty:

Na I-ym roku studjów na sekcji ekonomicznej: Teoria prawa, Historia ustroju Polski, Ekonomia polityczna, Historia gospodarcza, Geografia gospodarcza, Socjologia, Psychologia, Etyka razeni 18 godz. tygodniowo.

Na II-ym roku Prawo polityczne, Prawo narodów, Polityka ekonomiczna, Statystyka, Historia doktryn ekonomicznych, Historia gospodarcza, Historia handlu, razem 20 godz. tygodniowo, nadto obowiązują jedno seminarjum lub proseminarium na każdym roku.

W roku 1924-25 otwarty zostanie trzeci a w roku 1925-26 czwarty rok studjów.

Trzeci rok obejmie wykłady skarbowości i prawa skarbowego, rachunkowości ogólnej i państwowej, polityki społecznej, spółdzielczości, prawa i polityki komunalnej, administracji, prawa cywilnego oraz encyklopedji rolnictwa.

W czwartym roku studja rozszczepiają się na dwie grupy mianowicie: a) społeczno-finansową i b) rolną.

Pierwsza grupa będzie obejmowała między innymi wykłady prawa handlowego, i wekslowego, polityki handlowej, waluty i kredytu banków i giełdy, polityki stanu średniego, polityki ubezpieczeniowej, prawa robotniczego i prawa przemysłowego—druga to jest rolna zawiera przedmioty: statystykę rolniczą, politykę społeczno-agnarną, prawo agrarne, pra o leśne, ekonomję rolniczą, rachunkowość rolniczą, taksację rolniczą, organizację gospodarstw, współdzielczość rolniczą.

Wpisy na I i II rok studjów sekcji ekonomicznej odbywają się obecnie i trwać będą do dnia 7 października b. r.

Warunki przyjęcia obowiązują te same jak ogólnie przy wpisach na Wydział prawa i nauk społ.-ekonomicznych.

Studja na sekcji prawniczej pozostają dalej w tym samym rozmiarze i typie jak dotąd.

— **Prez. Rzeczypospolitej w Kaliszu.** Prezydent Rzeczypospolitej spędził niedzielną dn. 9 b. m. na zjeździe wychowawców szkół kaliskich w tamtejszym gimnazjum. Udział w zjeździe wzięło przeszło tysiąc osób, wychowawców gimnazjum kaliskiego począwszy od roku 1860. Prezydent Wojciechowski doznał bardzo serdecznego przyjęcia. (Pat.)

— **Zjazd nauczycielstwa szkół powszechnych.** W Warszawie otwarto obrady 1-go zjazdu nauczycielstwa szkół powszechnych. Zjazd uchwalił protest przeciw podporządkowaniu szkolnictwa początkowego władzom administracyjnym.

— **Obrady Związku miast.** Od rana dn. 9. IX toczyły się w dalszym ciągu w poszczególnych sekcjach obrady zjazdu Związku Miast. Po przerwie obiadowej odbyło się posiedzenie plenarne, na którym dyskutowano rezolucje i wnioski poszczególnych sekcji. Po odczytaniu depesz do Prezydenta Rzeczypospolitej, prezesa Rady Ministrów, Marszałków Sejmu i Senatu oraz posta japońskiego w Warszawie; przyjęto sprawozdanie komisji rewizyjnej i udzielono absolutorjum zarządowi. O godz. 6 min. 30 zjazd zakończono. Jutro uczestnicy udają się na wycieczkę celem zwiedzenia kopalń i hut.

— **Odszkodowania za rekwizycje.** Zgodnie z rozporządzeniem Min. Spraw Wojskowych wznowione zostało przyjmowanie zgłoszeń pretensyj z tytułu dokonanych rekwizycji. Podania w tych sprawach będą przyjmowane do dn. 10 października b. r. przez Szefostwo Intendencji O. K. Nr. 3 w Grodnie (ul. Grafdzicka Nr. 1). Złożone podania winny być umotywowane i poparte dokumentami stwierdzającymi słuszność pretensji. Podania o odszkodowanie złożone po terminie uwzględnione nie będą i pozostaną bez odpowiedzi. Odszkodowania będą płacone według cen czasu i miejsca dokonania rekwizycji. (A. W.)

ZE ŚWIATA.

— **„Lwów” w Brazyliji.** Polska Agencja Tel. donosi z Rio de Janeiro, iż dn. 9 września, przybył tam polski statek szkolny „Lwów”.

— **Bochenek chleba za 2 800.000.** Cena dwufuntowego bochenka chleba bezkartkowego będzie wynosiła w Berlinie od dn. 9 września 2,800,000 marek niem.

— **Jak powstają sensacje dziennikarskie.** Przed kilkoma dniami podał pewien dziennik berneński wiadomość, że przewrócił się wóz, naładowany miodem. Notatkę powtórzyły gazety francuskie i stopniowo przybrała ona fantastyczne rozmiary. I tak: waga miodu wzrosła najpierw z 60-ciu na 100 kilo. Następnie troje dzieci, które znajdowały się na wozie i wyszły bez szwanku, w dalszych notatkach „wpadły do lepkiej masy i tylko z trudem zostały wydobyte”. W następnym numerze czytamy: „Musiano wezwać straż ogniową na pomoc, ażeby uratować dzieci, zatopione w fali miodowej; pszczoły pokłóły wielu ludzi”. Inne znów pismo donosi: „Miliony pszczoł zbiły się w gęstą chmurę; dziwne jest, skąd pszczoły z całego kantonu dowiedziały się o wylewie miodu”.

Wreszcie ostatnia notatka brzmi: „W przeciągu niecałej godziny zebrało się tyle milionów pszczoł, że zakryły niebo, jakby gradowa chmura”.

Rzeczywiście efektowny obraz! Nie brak imaginacji dziennikarzom francuskim.

TELEGRAMY.

Przyjęcie Irlandji do Ligi Narodów.

GENEWA. 9. IX. (PAT.) Komisja polityczna rozpatrywała sprawę przystąpienia Irlandji do Ligi Narodów. Minister Skirmunt popierając kandydaturę podkreślił więzy sympatii łączące Polskę i Irlandję i zaznaczył zadowolenie Polski, że realizacja aspiracji narodowych Irlandji nastąpiła w zgodzie z wielkim narodem brytyjskim, który złożył dowód zrozumienia ideałów kierujących obecnie ludzkością.

Przedstawiciel angielski Wood wyraził zadowolenie z przystąpienia Irlandji do Ligi Narodów, dziękując równocześnie za uznanie dla stanowiska Anglii, wyrażone przez delegata polskiego. Irlandja przyjęta została jednomyślnie do Ligi Narodów.

Uzupełnienie traktatu handlowego z Austrią.

WARSZAWA. 10. IX. (A. W.) W czasie pobytu w Warszawie kanclerza Austrii Seipia omawiane będą między innymi zmiany i uzupełnienia, którym musi być poddany układ handlowy polsko-austriacki, zawierający wiele braków i niedokładności.

Spotkanie Bethlena z Beneszem.

Węgierska Agencja Telegraficzna donosi z Genewy: Przy spotkaniu Bethlena z Beneszem wydano następujący oficjalny komunikat. Spotkanie odbyło się we czwar-

tek w obecności Daruway. Poruszono szereg kwestji w sprawach dotyczących przez oba państwa nieuregulowanych. Duch narad był pojednawczy. Wyniki pozwalają żywić nadzieję, że sporne kwestje zostaną uregulowane. Narady będą wznowione za kilka dni. Poruszona zostanie kwestja sanacji finansowej Niemiec. (Pat. T.)

Likwidacja taktyki biernego oporu.

PRAGA. 10. IX. (A. W.) Korespondent berliński „Pragere Zeitung” dowiadyuje się, że władze niemieckie w Zagłębiu Ruhry otrzymały ostatnio instrukcję w sprawie ograniczenia taktyki biernego oporu. Według informacji korespondenta, likwidacja oporu niemieckiego w Zagł. Ruhry nastąpi niebawem, poczem podjęte zostaną świadczenia rzeczowe w możliwie największych rozmiarach.

Bunt Koreańczyków stłumiony.

MOSKWA. (Aw.) Z Charbina donoszą, że japońskie ministerstwo wojny zarządziło koncentrację wojsk lądowych i lotniczych w Tokio. Bunt Koreańczyków stłumiono. Wprowadzony został stan oblężenia.

Zapasy złota.

MOSKWA. (Aw.) Według depesz z Władystoku, w Japonji zginął cały państwowy zapas złota. Miejsce, gdzie złoto przechowywano w banku, zostało zupełnie zalane wodą. Według dalszych wiadomości z Władystoku, trzęsienie ziemi powtarza się ciągle. Około Tokio czynnych jest 15 kraterów.

Zamieszanie w Gdańsku.

GDĄSK. IX. (A. W.) Rozpoczęła się szczególnego rodzaju ofenzywa agrariuszy i przemysłowców wolnego miasta przeciw ludności miejskiej. Rolnicy zaopatrzeni w żywność wyczekują wyżki dolara i postanowili wstrzymać wysyłkę swych produktów do miasta, skutek czego Gdańskowi zagroziły najcięższe trudności aprowizacyjne. Równocześnie przenisłownicy magazynują wyprodukowane towary, wstrzymując równocześnie produkcję; z dnia na dzień powiększa się ilość bezrobotnych.

Robotnicy pozbawieni pracy postanowili połączyć się masowo z rozpuszczonymi rzemieślnikami, personelem kupieckim i postanowili utworzyć jeden wspólny front celem wywalczenia jednolitych zapomóg. Utworzona ma być komisja, która rozpocznie starania o zapomogi przymusowe. Planowane też jest wprowadzenie specjalnych dodatków, które zużyte będą na zapomogi dla ludzi pozbawionych pracy. Z drugiej jednakże strony na terenie wolnego miasta Gdańska żywiący nacjonalistyczne urzędują huczne obchody Sedanu, na których przemawiają posłowie do Reichstagu, a młodzież nacjonalistyczna urządza doraźne pogromy żydowskie, jak to wczoraj miało miejsce w jednym z gimnazjów, gdzie uczniów żydowskiego pochodzenia wypędzono na ulicę i rozpoczęto formalny pościg za nimi. Wszystko to dowodzi, jak dziwne objawy i dziwne cele mają rządy obecnego senatu.

WARSZAWSKA GIEŁDA

urzędowa 10 września b. r.

Dolary	249.000
Przekazy: New York	249.000
Berlin	0,005
Paryż	13900
Londyn	1.139.000-1.128.000
Wiedeń	353
Praga	7440
Belgia	114.50
Szwajcaria	44900
Gdańsk	0,006-0,005
Tendencja: mocniejsza.	

GDĄSKA GIEŁDA

urzędowa 10 września b. r.

Marka polska	15461-15539
Przekazy: Warszawa	15461-15539
New York	44368750-44611250
Londyn	204 86750-205612500
Paryż	2493750- 2506250

BERLIŃSKA GIEŁDA

urzędowa 10 września b. r.

Przekazy: New York	50573250-50826750
Londyn	229445000-230575000
Paryż	2648860-26631400
Wiedeń	74813-75588
Praga	1515200-1523800
Belgia	334150-354350
Szwajcaria	907702250-912275
Tendencja: wzmocniona.	

Redaktor

Stanisław Mackiewicz.

Materiały budowlane

Rury kanalizacyjne, terrakotę i glazurę, cegły, dachówkę „marsylkę” i karpówkę, cement oraz wapno i inne dostarcza wagonowo i ze składu po cenach konkurencyjnych.

Biuro Techniczno-Handlowe
Aleksander Wallmann Suke.

Sp. z ogr. odp.

Warszawa, Aleje Jerozolimskie 20.
Adres telegr. „AWAL”. Warszawa.

MOTORY ELEKTRYCZNE

na prąd stały i zmienny wszelkich napięć i wydajności, stale na składzie posiada

BIURO INŻYNIERSKIE
Austr. Fabryki Dynamomaszyn

W Krakowie, Wojska 20. Tel. 3129 i 4230.
Wystawiamy na III. Targach Wschodnich.

Wypróbowana

przez Stacje Rolnicze najlepsza
bajka „USPULUN”

zabija i niszczy wszelkie szkodniki nasion zbóż, a pobudza i przyspiesza proces kiełkowania.—Ochronia przed wymarzaniem roślin i podnosi zbiory. W uznaniu ważności stosowania USPULUNU w naszym gospodarstwie rolnem zwolniona od cła przez Ministerstwo Rolnictwa i Dóbr Państwowych.

Do nabycia we wszystkich Towarzystwach i Spółkach rolniczych, jakoteż u Zastępcy na Polskę:

JÓZEF KARRACH,
Lwów, Kościuszki 18.

Bank Zjednocz. Ziemi Polskich
Bank Dewizowy.

Oddział w WILNIE — Wielka 66. Tel. 517. — 313.

Instytucja Centralna w Warszawie — Plac Napoleona 7.
Oddziały Miejskie w Warszawie: I.—Królewska 6, II—Hotel Europejski.
Oddziały prowincjonalne: Baranowice, Bydgoszcz, Kold, Lwów, Nowogródek, Równe, Słonim, Stołpce.

DOM HANDLOWY „KARSAKOSOW”
w Wilnie, przy ul. Sądowej 6.
Hurtowa sprzedaż
wszelkich gatunków,
maki pszennej, siewki, Manny-kaszy i ryżu
—) przybył nowy transport (—
SŁONINY AMERYKAŃSKIEJ
po cenach tanich. Dla instytucji — rabat.

Angielskie

Przedsiębiorstwo Drzewne
pragnie nabyć objekty leśne ze spławem do Dźwiny. Oferty: Skrzynka poczt. 182, urząd poczt. Ryga.

Największa Parowa Farbiarnia i Chemiczna Pralnia

A. Wojtkiewicz

Były chemik Dancygiera
Farbiarz z ogromną praktyką.
Kantory: 1) Bonifratska 2.
2) Ostrobramska 5—10.
Pasaż Nr. 14.

D-r Med.

D. Zeldowicz

z Moskwy
przyjmuje od g. 10-1 i 5-8 Choroby kobiece, oraz spec wenerycznie, moczopłowe, syfilis i skórne;
ul. Mickiewicza (b. S-to Jorska) Nr 24.

Kobieta-lekarsz

D-r Szwaro-Zeldowicz

Przyjmuje: 12 i pół—2 i 3-6
ul. Piłsudskiego
Nr. 20 m. 2.

Restauracja „APOLLO” Dąbrowskiego 5

D Z I S NOWE WYSTĘPY

Wieczory wokalnie—baletowe
Początek punktualnie o godzinie 9 i pół wieczorem.

DOM HANDLOWY
I. REZNIKOWICZ i SYN i B-CIA A. E. SNAPIR

(Właściciele firmy S. N. Snapir i S-w-o z Kremenczuga (Rosja).
KUPUJE:

Likopodjum, Mutterkorn, Czarne jagody, Maliny, Lipo wy kwiat, Rumianek i wszystkie trawy lecarskie, korzenie i nasiona.

Zgłoszenia z propozycjami i próbami adresować:
GRODNO. I Reznikowicz i Syn.

Polskie kino
„JUTRZENKA” Od niedzieli 9 b.m. wyświetla się najpotężniejsze arcydzieło

„GALILEJCZYK”

wielkie misterjum w 6-ciu częściach

(ŻYWOT, MEKA I ŚMIERĆ CHRYSYTA), wykonane podług obrazów najsłynniejszych artystów — malarzy: RAFAELA, PERUGINI'EGO, LEONARDA DE VINCI, REMBRANDT'A i innych.

UWAGA: Obraz ten nie ma nic wspólnego z obrazami dotychczas wyświetlanymi.

NA ZIME NA ZIME

Węgiel kamienny

z dostawą do domów POLECA

DOM HANDLOWY

F. Mieszkowski

Sp z ogr. odp.
Wilno, Zawalna 30. Telef. 804.

POWTÓRNIE zawiadamiam, iż znaleziono w ostatnim tygodniu sierpnia pieniądze w obcej walucie. Dowiedzieć się na Montwiłłowskiej 24, od godz. 2-ej do 4-ej p. p.

Lokal na biuro do wynajęcia od zaraz, Dowiedzieć się Montwiłłowska 5 od 1-3

Sprzedają się niedobudowany
Dom - osobniak
lub wdzierzawia się
Dow. się na miejscu
od 2-4. Zakretowa 12

Do kompletu

poszukuje się paru dziewczynkę kurs 1-jej kl. gimn. El. Orzeżkowej; dowiedzieć się Jagiellońska 7 m. 8. Biuro nauczycielskie.

Skradziono zaśw. obywatelstwa Nr 13.555 ksz. wojsk. i me'rykę na im. Kajetana Błażewicza, zam ul. Kolejowa Nr. 17. Unieważ. się.

DUŻY LOKAL do wynajęcia w centrum miasta, nadający się na biuro, Dowiedzieć się w biurze Wil.T-wa Dobr., zaulek Dobroczyzny Nr. 1. od 5-6

KUŹNIA do wynajęcia w centrum miasta Dowiedzieć się w biurze Wil T-wa Dobr., zaulek Dobroczyzny Nr. 1. od 5 do 6.

WÓZ pogrzebowy z koniem do wynajęcia Zwracać się do biura Wil. T-wa Dobr., zaulek Dobroczyzny Nr 1 od 10 do 2 i od 5-6

Dom mieszkalny

w Landwarowie odremontowany, 4 pokoje, 2 kuchnie, elektryczne oświetlenie, stajnia, 3 piwnice etc; ogród warzywno-owo-cowy, na przeciąg 3-4 lat do wydzierżawienia od 1-go października r. b. na dogodnych warunkach. Wiadomość w Landwarowie ul. Kościelna 20.

WŁOS KOŃSKI (ogony)

KUPUJE

D.H. F. Mieszkowski

Sp. z ogr. odp.
Wilno, Zawalna 30.
Najwyższe ceny. Najwyższe ceny.

Hilka pokoi umebl.

low. z wygodami kuchnią i opalem do wynajęcia od zaraz do 1 maja na wsi leżącej 15 km. od Wilna, 3 km. od przystanku kolejowego. Wiadom.: ul. Piłsudskiego 20, m. 2

Dr. LEON GINSBERG

Choroby weneryczne, syfilis i skórne. Ul. Troc ka Nr. 3. róg Wileńskiej
Telefon 352.
Przyjmuje od g. 9-1 4-7.

D-r Wołodźko

Ordynator szpitala Sawicz
Choroby skórne i wener.
Od godz. 12-2 i 5-6,
Zawalna 22.

Dr. Cz. Koneczny
Choroby zębów

Powrócił i wznowił
przyjęcia chorych
Mickiewicza 11 od 10
do 12 i pół i 4 do
6 i pół.

ZĘBY sztuczne, korony, mostki
Przeróbka zle wstawion.
zębów

technik-
dentysta L. Minkier
Wileńska 21—1

Dr. J. Bernstejn.

chor. skórne, weneryczne, syfilis i moczopłciowe. 9-1 i 4—8.
ul. Mickiewicza 28
miesz. 5.

Gonty ręczne
wyborowe. Sprzedaż Wilno,
ul. Piłsudskiego
Nr. 20 m. 2.

D-R. MED.

Kaz. Łukiewicz
Choroby skórne
i weneryczne

przyjmuje od 4—7 po
pół. Ul. Mickiewicza 9.
wejście z ul. Sniadec-
kich.

Doktor

Abłamowiczowa

choroby kobiece i
akuszerja
ul Kasztanowa 7—7
od g. 3-4.

AKOSZBERKA z WARSZAWY

udziela porad. Przyj-
muje od 9 rano do 7
wiecz.

Mickiewicza 46—6.

Kresowicz, ziemia-
nin, młody, ener-
giczny poszukuje po-
sady w Wilnie. Może
dać 80-100 milj. do
współki czy jako ka-
ucję. Dobre rekomen-
dacje. Oferty Boni-
fratska 8 in. 2.